

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése, de küldenek az előfizetési díjak nyílterek és hirdetések.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor
Egyes szám ára 30 fl.

Hirdetések elfogadhatnák:
Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben, Schalek H., Dürs M., Opperlik A. *Általános Tudósnő* hirdetői osztálya Budapest.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

Nyílter pótlószáma 20 fl.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« s a t. hivatalos közlöny

Gazdáink figyelmébe.

A borona szerepe a gazdaságban.

A magyar gazdák földművelési módjának egyik legnagyobb hibája az, hogy a boronát nem használják elég gyakran. Nagy hibának mondjuk ezt, mert a különböző földművelő eszközök közt éppen a borona az, mely a gyomirtásnak leghatásosabb tényezője, s mert másrészt azzal vagyunk képesek a földnek vízkészletét is conserválni. Természetes dolog, hogy a hosszú téli, illetve őszi esőzések és havazások ideje alatt a föld összennyomul s helyreáll a talaj hajcsóvessége. A helyreállt hajcsóvesség folytán a föld mélyebb rétegeiben összegyűlt vízkészlet, a mely hivatva lenne száraz időben a növényzet vízszükségletét fedezni, idő előtt a felszínre jó s itt elpárolog. E bajon segítendő, elővesszük a boronát kora tavasszal, midőn földünk annyira felszikkadt, hogy az igás állat lábához nem tapad és segélyével megrontván a talaj hajcsóvességét, az alsóbb rétegek viztartalmát el nem szívároghat.

De jelentékeny szerepe jut a boronának a gyomirtásnál is és pedig nemcsak a kapás növényeknek, hanem a gabonaféléknek is. Köztudomású, hogy a gabonafélék gyomnevelők. Önként érthető tehát, hogy nemcsak a gabona érdekében, de az utána következő növény érdekében is szükséges, hogy minél kevesebb gyomot neveljenek. Ezt elérhetjük a boronálás által, de termé-

szetesen csak akkor, ha azt megfelelő időben alkalmazzuk. Ez a megfelelő idő akkor érkezik el, midőn a gyomok már kikelték. Ha kora tavasszal boronálunk a hajcsóvesség elrontása céljából, akkor a gyomok egyszerre még nem kell ki, egyszeri boronálás tehát nem elegendő. Ha azonban az első boronálás után két hétre újból kiülünk a boronát, az már a kikelt gyomokat fogja pusztítani.

Igen nagy sikerrel használhatjuk továbbá a boronát a ma már mind nagyobb elterjedésnek örvendő műtrágyák alkalmazásánál is, sőt, ha azt akarjuk, hogy a műtrágya jól és gyorsan hasson, a boronálással több eredményt érünk el, mint az alászántással.

Végül a növények tenyészideje alatt s jó szolgálatot tesz a borona a megkérgesedett föld felporhanyítására. Igaz ugyan, hogy közvetlenül a boronálás után csufol néz ki a növény, de elől nem kell megijedni, mert hatalmasabb fejlődésnek indul azután.

A zabos búkkönyv termesztéséről.

A zabosbúkkönyv egyike a legkitűnőbb zöldtakarmányainknak, melynek termelése ma igen általánosan el van terjedve. A forgóban rendszeren buza előtt foglal helyet mert olyan korán lekasználható, hogy utána a talaj kellőleg elkészíthető s be is érdeket vetés idejéig. De nemcsak mint zöld takarmány szolgálhat különösképpen házi állatainknak, de szénája is a legjobb köz-

tartozi, feltéve, hogy nem túlvénült állapotban lesz lekaszálva. Egyedüli hátránya, hogy kissé drága, mert csak egyszer kaszálható s magja nem olcsó, a min azonban könnyen lehet segíteni az által, hogy e magot saját gazdaságunkban termesztjük, a mi semmiféle különösebb nehézséggel nem jár.

Megterem oly talajokon is, hol a löhere, luczerna nem díszlik s a száraz klímát is jól tűri. A vetésgorgóban rendszerint két gabona közé kerül: tavaszi előzi meg, őszi követi. Legtöbbször istállótrágyába vetik nem ugyan a zabosbúkkönyv, mint inkább az azt követő őszi buza miatt. Ujjabb időben azonban azt tapasztalták, hogy ugy a zabosbúkkönyv, mint az utána következő őszi buza jobb termést ad, ha a búkkönyv nem istállótrágyában, hanem különösen job b talajokon foszfortrágyába vették. 125 — 150 kg. szuperfoszfát szükséges egy holdra, könnyebb talajokon pedig ezenkívül még 50 — 75 kg. 4%-os káli trágya. Ez esetben a zabos búkkönyv is elegendő trágyát kap, s a buza, illetve rozs részére is marad annyi vissza, a mennyi a jó termést biztosítja. Ez az eljárás mindinkább terjedőben van, mert sokan látták már hasznát.

A búkkönyvet csak magnak vetjük egy magában, takarmányul mindig zabbal keverten olyan módon, hogy a búkkönyv legyen túlsúlyban. Legjobb ha a keveréknek 2/3 része búkkönyv s csak 1/3 része zab, ha a zab van túlsúlyban, mindig kevesebb hozamot kapunk mint ellenkezőleg, a mit

T Á R C Z A.

Barna Tamás.

— Ballada. —

Kertek alatt foly halk csobogással a víz.
Partja virágos, néki a szőke habok
Lágy öleléssel csókokat adnak.
Főnt a szobákban gyöngyöző borban a szó.
A zene szól, hogy reszket az ablak
»Átok a vízre«, szól a legény
S követi nyomban vad kacagás,
Éltetik: »Éljen Barna Tamás!»

Bájos arájával daczol egy hete már.
Arca piroslik, bortól lüktet a vér,
Égve a lányért mély szerellemmel
Aggodalom száll búszke szívébe, de most
Cseng a pohár, vig mind, teli kedvvel.
»Átok a vízre,« szól a legény.
Mit sug a szíve, tudja-e más?
Éltetik: »Éljen Barna Tamás!»

Szürke borongás száll a vidékre, a nép
Tomba morajjal zúdúl az ablak alá.

Lassu menettel jönnek a víztől,
Ott rejtő a füzések alja a lányt,
Lágyan ölelték csakcska habok.
»Átok a vízre!« hangzik alá,
S követi lentől halk kopogás.
Kérdezik: »Itt-e Barna Tamás?»

Kéz a poháron úgy marad, amint
Már fölemelve volt a gyöngygyal az ajkhöz.
Barna Tamásnak sápad az arca!
Szőke hajáról a lánynak mint eszorg a víz
Nézi, de nem mer lépni se arra.
»Átok a vízre!« s fut a legény
S követi őt a száncokozás;
Hogy fut az örült Barna Tamás.

Dayka Antal.

Az ibolya.

Elröpült végre a napnak zordon arcáról
az első mosoly s a tavasz élethintő tündere egy
forró csókot nyomott a föld fagyos homlokára,
melynek nyomában nőtt az első illatos ibolya.
A téli álmából új életre kelt föld lerázta magá-
ról a rideg daróczt leplelt s a mindenfelé feltá-

madást hirdető szép tünder méltó fogadására fakadó rügyekkel s feslő bimbókkal himzett ünnepi köntöst öltött magára. Ledobta homlokáról a zord idők tanuját, a téli zord koszorút, mert a letűnt idők évezredei által mély barázdákkal szántott homlokát már az illatozó ibolyák ékesítik.

A tavasz az első hírnökét, a mindenki által oly epedve várt kedves ibolyát a bájdalud csalógány zengzengés dalával üdvözölte, s a langy zep-hírek enyelgve játszadoztak illatos szirmaival. Mindezeknek mámorító hatása alatt az alig napvilágot látott gyöngye ibolyácska kéjes álomba merült. És álma — óh azt nem is lehet elmondani, hogy milyen volt. Egy angyal szállott le melléje, kinek haja vállain arany-szőke hullámokba lebegett, mint az azurkék égbolton a szellők által foszlányokká tépett bárányfelleg, s alabastrom metszésű madonna arcáról, s a csillagfényben tündöklő ibolyáké szemekből csupa igézet volt az, ami besugározott. Eleinte csak borsónyos ujjával érintette a kedves ibolyát, de aztán leszakította tövéről s feltűzte erősen ziháló gyöngye keblére. De a forró érzelmek e felszentelt templomán, e szűzi keblen sem maradtott soká a kedves ibolya, mert a szép tünder egy deli ifjunak nyujtá át, a tavasz első ajándékát. A sze-

Ferencz József keserűviz az egyedüli elismert kellemes ízű t e r m é s z e t e s hashajtószér.

számos kísérlet bizonyít. A zabot árpával helyettesíteni nem jó, mert ez nem ad olyan jó támaszt a bükkönynek mint a zab. Mintán ugy a bükköny mint a zab nagyon alacsony hőfoknál csirázik, nagyon korán kell vetni, ha csak lehetséges, tehát márczius hónapban. Szórt vetésnél kh-ként 170—200 liter mag szükséges, — sorosnál 130—150 liter. A sortávolság 11 czm-re veendő.

Széna termése kh-ként 15—30 mm-ra tehető. Ártalmára lehet a tartós szárazság, különösen ha még zsenge korában éri azt. Ritka eselben azután a lisztharmat és levéltetvek is tehetnek benne kárt, egyébb ellensége azonban nem igen van.

Néhány szó az olasz czirok termeléséről.

Az olasz seprő czirok termelése nálunk kevés helyen divik, holott több idevágó kísérlet eredménye azt mutatja, miszerint érdemes lenne azt felkarolni nemcsak azért, mert jól jövedelmez, hanem azért is, mert a cziroktermelő gazda e növény termelése által munkát adhat cseledeknek a téli hónapok alatt is.

Bár nagyon meleg vidékről került hozzánk e növény, mégis megterem mindenütt a hol a kukorica beérk, sőt a klíma iránt még ily nagy igényeket sem támaszt, mert az utófagyokat jól kibírja, egyedül az őszi dér ártalmas a szakáll minőségére.

Agycsag, vályogos és homokos talajon egyaránt megterem, csak jól legyen az előkészítve. Az istállótrágyával való közvetlen trágyázást nem kedveli mert szakállá törékeny lesz. Helyette a műtrágyát használják, ugy azonban, hogy előveteményét istállótrágyával látják el. — Vetik április végén vagy május elején sorban 40—50 czm sortávolságra. Ennél sűrűbben vetni nem tanácsos, mert fejlődésében visszamarad. — Ha a czirok térdmagasságra nőtt, megkapálhatjuk és kiegyezzük a sorban 30 centiméter távolságban. Virágzás előtt egy második kapálást kap.

Vágási ideje rendszerint november elejére esik, de ha magva esetleg előbb érde be, ugy a vágás is előbb történik, mert különben a madarak nagy kárt tennének

reimes ifju forró csókjaival hlemez az a kedves ibolyát, s mint jövedő boldogságának zálogát, a szerelem első fellobbanásától hangosan dobogó keblére tüz. A hűs harmatgyöngyök közeppét szüetlett ibolya nem birt ellenállni ennyi forróságnak s a mi boldogságot csak árasztott ama szüzi kebleken, neki az életfosztó kimulást hozta meg. Elhervadt vigasztalanul, anélkül, hogy a lét ezernyi örömeiben csak szemernyi része is lehetett volna, rideg sorsa csak azt a szerepet jelölte ki számára, hogy eszközeül szolgáljon mások örömeinek, boldogságának.

* * *

Az ébredő természet meghozta az epedve várt kedves ibolyát, de az a szép angyal nem száll le melléje, hogy az én keblemre is tüsszön belőle. Leszakított tehát én ifju étem tavaszának legzsebb ibolyáit, s elküldöm annak a szép tündérnek, kit az angyalok csak azért küldtek e gyarló földre, hogy a festő ecsetje talájon vonásokat a Madonna arcokhoz, s a föld gymra csak azért termel még alabástromot, mert a művésznök ihletett szemei előtt az ő ihletett alakja lebeg, mielőtt vésőjét megeresztene.

Tudom, hogy szüzi keblére nem fogja tűzni, de ha eltiporja is csak praedestinált sorsomat látom beteljesülni; s nincs is egyéb kívánságom, mint hogy ha ibolyákék szeméit reám téveszti, ha már igéző tekintetével nem boldogíthat, legalább — szánjon.

benne. A vágáshoz a közönséges nádvagót használjuk, ügyelvén arra, hogy tulmagas tarlót ne hagyjunk. A levágot czirok kevébe köttelven, fedett szellős helyre teendő, nehogy az eső kárt tegyen benne.

Teljes kiszáradása után a szakállt körülbelül 10 czm. hosszú szárral levágjuk s azután a levágot szakából a magot legerblyézzük. A magtermés holdanként 6—8 q. melynek ára a q. 8—10 korona. Szakálltermés 8—10 q. mely q.-ként 15—20 koronával értékesíthető.

Miniszteri jutalmazás.

A földmivvelésügyi Miniszter ur Nagy János uradalmi cseledet, ki gróf Festetics Jenő ur csáktornyai nagybirtokosnál több mint 50 éven át hiven és odaadó buzgósággal szolgált, 100 korona jutalommal és diszokmányjal tüntette ki.

A jutalom átadása f. hó 2-án történt Csáktornyan a felzázslózt városház nagyteremben, hol a községi rendőrök diszortafalat állott. Az ünnepélyen megjelentek: a járási mezőgazdasági bizottság, a város képviselőtestület, annak előlj. rósága, a járás jegyzői kara, Csáktornya s vidékének közönsége.

Kolbenschlag Béla járási főszolgabíró üdvözölte a megjelent nagyszámu közönséget, ismertette az összejövetel célját s felkérte Margitai József törvényhatósági bizottsági tagot, mint a Főispán ur kiküldöttjét, hogy a jutalmat Nagy Janosnak adja át.

Margitai József örömmel tesz elegenden reá nézve megtszélő megbízatásnak annál is inkább, mert a munkásnép megjutalmazását nem kizárólag közgazdasági, de socialis és kedélyi szempontokból fölülte fontosnak és nagyjelentőségű dolognak tartja. Hisz a multban a magasabb körök ugyszólván figyelmen kívül hagyták a munkás népet, mely kora reggeltől késő estig megkergesedett kézzel turja a földet, hogy azt előkészítse a renő aranykálások számára. Ugyszólván a pacsrta volt egyeduli barátja a szántóvető embernek; énekével jutalmazván a fáradságát s énekével buzdította a kitartó munkára. Dr. Darányi Ignác földmivvelésügyi miniszter volt az, a ki az ő magas állásában észrevette a földmives embert az ő terhes munkakörében. Ő volt az, aki az arató-és szűrelő ünnepélyek rendezését ismét szokasha hozta, megalapította a munkássegélyző pénztárt, a földműves nép számára nehapot szerkesztett a nép gyermekei számára téli gazdasági tanfolyamokat szervez, s a munkás ember sok évi hű munkáját jelentékeny összeggel jutalmazza stb. stb. Ha mindenki úgy teljesitene kötelességét a magyar földdel szemben, mint dr. Darányi miniszter teszi, akkor Magyarország tejjel és mézzel folyó gazdag ország lenne bizonyára. A nemzet soha sem lesz képes leróni Darányi miniszter iránti háláját. Kivánja szóló, hogy az Egék Ura Darányi minisztert a haza javára igen soká éltesse (Eljenzés.)

Margitai József ezután a megjutalmazotthoz fordul, átadja neki a 100 korona jutalmat s az aranyrámba foglalt diszokmányt. Kéri a megjutalmazottat, hogy a diszokmányt helyezze, lakásának a legelső helyére, a hol mindennap látván azt, eszébe fog jutni, hogy a hű és becsületes munka előbb, vagy utóbb, de mindig elnyeri jutalmát. Legyen figyelmeztetője e diszokmány

Ura, Festetics Jenő gróf iránti hűségének s további buzgó munkájának. S most, — mondja Margitai — nyujtsa ide becsületes kezét, hadd szorítsam meg amagam, mint a főispán ur Ömeltóságának nevében, ki bizonyára megtenné ezt, ha itten volna s kivánom, hogy az Egék Ura éltesse és tartsa meg tisztelt Nagy János polgártársunkat gazdájának a javára s társainak, a cselédségnek büszkeségére, övéivel együtt igen soká (Eljenzés.)

Ezután Kolbenschlag Béla főszolgabíró indítványára a mezőgazdasági bizottság, a város előljárósága és a nagy közönség háláját és üdvözlétet kifejező sürgöny küldött dr. Darányi Ignác miniszter urhoz és dr. Jankovich László gróf főispán urhoz. A szép ünnepély ezzel véget ért.

K Ü L Ö N F É L É K .

— **Küldöttség a vallás és közoktatásiügyi miniszternél.** A csáktornyai áll. tanítóképző-intézet igazgatótanácsának küldöttsége folyó hó 5-én tisztelgett dr. Wallasics Gyula miniszter ur ő excellentiájánál dr. Jankovich László gróf főispán vezetése mellett a intézet épületének kibővítése s felszerelése ügyében. Az igazgatótan. képviselőletben megjelentek: dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő elnök, Ziegler Kálmán h. elnök, Zakál Henrik gondnok, Margitai József igazgató; a küldöttséghez csatlakozott Bogyan Máté orszgy. képviselő. Dr. Jankovich László gróf főispán bevezető beszéde után dr. Ruzsicska Kálmán királyi tanfelügyelő az ügyet méltató beszéd kíséretében nyujtotta át az igazgatótanács kérvényét a miniszter urnak Miniszter ur lekötelező szívesseggel fogadta a küldöttséget s megígérni méltóztatott a keres teljesítést. Miniszter ur érdeklődéssel kérdőszókóított az intézet épületének s felszerelésének viszonyai felől s hosszabb ideig beszélgetett a küldöttség tagjaival. A küldöttség a tanítóképző-intézet ügyosztály vezetőjénél dr. Axamethy Lajos miniszteri tanácsosnál is tisztelgett, a ki szívesen a legjobb reményeket nyujtotta a küldöttség tagjainak. Így tehát az intézet kiépítésének rég óhajtott ügye a legjobb megoldás reménye elé néz.

— **Tanfelügyelői látogatás.** Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelő mult hó 27-én meglátogatta a stridói állami elemi iskolát. Mind a négy tanterem osztályainak megvizsgálása után értekezletet tartott a tantestület tagjaival, melyen jelen volt a gondnokság helyettes elnöke is. Meglátogallak az egész ügymenetnek a miniszteri utasítással összefüggő mozzanatait, az ifjusági egyesület, a gazdasági ismételő iskola, iskolai könyvtár, ötidiki tanór stb. ügyeit. Kir. tanfelügyelő teljes melegegedést fejezte ki a látottak fölött. Még az nap a IV. hegykerületi, 28-án pedig a II. hegykerületi és királylakai áll. elemi iskolákat látogatta meg.

— **Alapszabály jóváhagyás.** A benkevezi önkéntes tűzoltóegylet alapszabályait a belügyminiszter a bemutatási záradékkal ellátta.

— **Uj egyleti orvos.** A csáktornyai ipartestület betegsegélyzőpénztárának igazgatósága a betegsegélyzőpénztár orvosává dr. Schvarcz Albert városi orvost választotta meg.

— **Kinos betegség a csuz és köszvény,**

azonban mint hiteles orvosi nyilatkozatok és számos köszönőlevél bizonyítja — a Zoltán-féle kenőcs még a legmakacsabb és legrégebbi csusz- és köszvényes bajokat is néhányszori bedörzsölés után meggyógyítja. Úvege 2 kor. Zoltán B. gyógytárában Budapest. Senki ne mulassza el meghozatni e hirneves kenőcsöt.

— **Figyelmeztetés** Az 1897. évi XII. tcz. 50. §-a értelmében minden birtokos köteles a fák rügyeinek fakadása előtt a betársaságokban, gyümölcsösökben és kertekben levő fáit és bokrait a kártékony hernyóktól illetve hernyó fészkektől és lepke tojásoktól megfirtatni s az összegyűjtött hernyókat, hernyófészkeket és hernyótojásokat elégetni. A ké-őbb mutatkozó kártékony hernyók, valamint a cserebogarak tömeges megjelenésük alkalmával is megfelelő módon pusztítandók. Figyelmezteti csakornya nagyközség elöljárósága a község érdekelt birtokosait a fenti rendelkezés pontos végrehajtására, mert a mulasztók megbüntetés végett a járási hatóságnak fel fognak jelenteni.

— **A község érdekében.** A levelek és más póstai küldemények czimzésénél úgy a község, mint a különböző hivataloknak az a gyakorlata, hogy a rendeltetési hely (város, község) nevét — n, — en, — on, — ön raggal látja el. számos zavart idéz elő; így pl. Tura, Röd, Topolya, Hornyán stb. községek nevei helyett a ragozás folytán Turán, Rödön, Topolyán, Hornyán stb. alakokat használ, melyek ez alakjukban egy-egy más község nevének felnekel meg. Ily zavart előidézhető okoknál fogva a postai szolgálat pontossága és biztonsága érdekében, de egyszersmind azért is, hogy a helynevek rendezésével megállapított község és helynevek általánosanban s gyorsabban elterjedjenek, a m. kir. belügyminiszter elrendelte, hogy a törvényhatósági hivatalok és községek a jövő évben a hivatalos levelek és mindennemű póstai küldemények czimzésénél akként járjanak el, hogy a rendeltetési hely nevét a ragozás mellőzésével pusztán eredeti, hivatalos alakjukban vezessék a czimlapra. A belügyminiszternek az a hasznos és fontos rendeltetése, hogy a hivataloknak s községeknek szól, de a község is saját érdekében tesz, ha az okos tanácsot megfogadja s levelezésénél és póstai küldeményeinek czimzésénél hasonló pontossággal a rendeltetési hely nevét minden rag mellőzésével írja ki.

— **A szőlő helyes metszése** A korán beköszöntött tél és a nagy hideg az egész országban megrongálta és elfagyasztotta a vesszőket. Ezért nagy óvatossággal és körültekintéssel kell a tavaszi metszés körül eljárni. Ebben egyedül biztos útmutatást találunk »A szőlő helyes metszése« című átdolgozott és harmadik bővített kiadású könyvben, melynek ára füzve 2 korona, kötve 2 korona 50 fillér, s megrendelhető az összeg előzetes beküldése, vagy utánval mellett Maurer János szerzőnél Kecskeméten. — Ugyanezen könyv német nyelven is: »Der richtige Rebenschnitt« cím alatt kapható ugyanott.

— **Esküvő.** Lackenbacher József tresováci (Slavonia) kereskedő f. hó 4-én tartotta esküvőjét özv. Matersdorfer Jakabné perlaki kereskedő kedves leányával Margit kisasszonnyal.

— **Eljegyzés.** Wettendorfer Bertalan aradi magánhivatalnok jegyet váltott özv. Grüner Józsefné magánzó nő kedves leányával Mariska kisasszonnyal.

— **A Muraközi Takarékpénztár Részvénytársaság** f. évi február hó 28-án tartotta XXII. évi rendes közgyűlését. A közgyűlést főtisztelendő Horváth Lajos ur elnök nyitotta meg, ki is constatalja, hogy a közgyűlésen 24 részvényes 87 szavazattal van képviselve és így az határozatképes. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentését a közgyűlés egyhangulag tudomásul veszi, a nyereség felosztása iránti javaslatot helyben hagyja és a felmentvényt megadja. A megejtett választások eredménye a következő: igazgatósági tagokká választották: Charmatz József, Kohn Herman, Rosenber Lajos és Zakál Henrik. A felügyelőbizottságba: Margitai József, Neumann Salamon, és Neumann Simon mint rendes és dr. Viola Vilmos, Mastnak József mint polltagok. A közgyűlés ezek után az igazgatóság javaslatára, illetve előterjesztése elhatározta, hogy az eddigi 200 forintos részvényeknek bevontatnak és helyökbé azok tulajdonosainak, minden utánfizetés nélkül 1000 koronáról szóló, ugyanannyi részvény lesz kiszolgáltatva. A közgyűlés a módosított alapszabályokat az igazgatóság által előterjesztett szöveggel elfogadta. Vegül a jegyzőkönyv hitelesítésére dr. Hídvégi Miksa és Deutsch Salamon részvényesek lettek kijelölve, mire a gyűlés a tárgysorozatot teljes kimerítése után feloszlott.

— **Köszönetnyilvánítások.** A Csáktornyan székely »Muraközi Takarékpénztár« Csáktornya nagyközség-szegényei között leendő kiosztásra 60 koronát volt szives adni. Ezen adományért az előjáróság nevezett pénzintézetnek a község-szegényei nevében ez uton is hálás köszönetet nyilvánítja. — A Muraközi Takarékpénztár igazgatósága a Csáktornyai all. polg. iskola illyusági Zrinyi-Önképzőkor tokejének gyarapítására 20 koronát volt kegyes adományozni. Midő ezen összegnek a mondott czelra való átvetelét a nyilvánosság előtt is elismerem egyuttal kedves közlekedésemnek ismerem, hogy a tek igazgatóságának intéztünk iránti táplált jóindulatért és meleg érdeklődésért, a nyilvánosság előtt is, az intézt. nevében, hálás köszönetet nyilvánítsam. Csáktornyan, 1903. évi. március 3-án. Az igazgatóság. — A helybeli pénzintézetek közül a Csáktornyai Takarékpénztár Részvénytársaság tek igazgatósága a Kisdödö-Egyesület számára 200 koronát, a Muraközi Takarékpénztár tek igazgatósága pedig a Ker. Nőegylet számára 80 kor., a Kisdödö-Egyesület részére 40 kor. volt szives adományozni. A nemesleki adományokért ez uton mond hálás köszönetet a Kisdödö-Egyesület és Ker. Nőegylet elnöke. — A Muraközi Takarékpénztár Részvénytársasága a Csáktornyai Iparosifjak-Egyesület részére negyven korona adományt volt szives megszavazni s kiutalványozni. Fogadja, ezen nemes tetteért úgy a részvénytársaság, mint a tek igazgatóság az egyesület nek leghálásabb köszönetet. Csáktornya, 1903. márcz. 3-án. Zrinyi Károly elnök. — A Muraközi Takarékpénztár a helybeli Izs. Nőegyletnek 80 azaz nyolcvan koronát volt szives adományozni, a melyért meleg köszönetet mond Wollák Paula egyleti elnök.

— **Templomrablás** A letenyei római kath. templomot a minap ismeretlen tettesek feltörték s abból a foltárt szekrényéből egy aranyozott oltári szentségtartót a benne levő szentséggel és egy Haun minőségű áldozókelyhet elloptak. A csendőrség érelyesen nyomozza a tetteseket.

— **Európai gyökerez** és sima nemes vesszők a legolcsóbb árban teljesen fajtisztán, igen szép gyökerez, jégverés és más hibától mentes, a legkiválóbb negyvennégy bor- és csemege-fajok. Két-éves gyökerez vessző, százhusz ezer. Egyéves gyökerez hatszáz ezer. Sima, ötszáz ezer. Gyökerez fásoltvány, nyolcszáz ezer. Sima zöldoltvány, négyszáz ezer. Szines fényomatu díszes árjegyzéket bárkinek is ingyen és bérmentve küld az »Érmeleki első szőlőoltvány-telep.« Nagyággya, u. p. Székelyhid, melynek lapunk mai számában megjelent hirdetésére felhívjuk tisztelt olvasóink figyelmét.

— **Baromfi-kiállítások.** Néhány esztendeje még csak, hogy az okszéri baromfienyésztésnek rendkívül nagy fejlődését felismerve, azt nálunk is helyesebb irányba terelték. Azóta a különböző czélokak megfelelő fajtak helyes megválasztásával, továbbtenyésztésével és országos terjesztésével máris olyan eredményeket értünk el, a melyek a várakozásnak teljesen megfelelnek. Baromfienyésztésünk fejlődéséről évről-évre tetemesen fokozódik, de még mindig nem emelkedett arra a fokra, a melyet a helyes tenyésztés továbbfejlesztésével elérni lehet. Ezelő először újabbban a gróf Teleky József-féle elnöksége alatt működő Baromfienyésztők Országos Egyesülete fejt ki életük tevékenységét, melyet Darányi Ignác földmívelési miniszter is jelentékeny anyagi támogatásban részesít. Az egyesület főképpan vidéki baromfi-kiállítások rendezésére fektet súlyt, mert ezekben látja a legjobb eszközt arra, hogy a tenyésztés alkalmas fajbaromfi ismeresse, a helyes tenyésztési irányt és ennek eredményeit bemutattva, azt a különböző vidékeken megkedveltesse és terjesztesse. Az idén ősszel, szeptember, október és november hónapokban Miskolcon, Nagybecskerekben és Kaposvárott rendez az egyesület ilyen kiállításokat. Ezeket a kiállításoknál kivül baromfienyésztési kirándulást is rendez az egyesület ez évi júliusban Gödöllőre az ottani állami mintabaromfienyésztő telepre. A földmívelésügyi miniszter legutóbb 4000 kor. segélyt utalványozott az egyesületnek, az erre vonatkozó kerat a választmány tegnapi ülésén olvasta fel Agh Endre titkár.

— **Az Országos Munkás és Cselédség-pénztár** segélyezési statisztikája érdekes képet nyújt e rohamosan fejlődő intézmény működéséről. Míg az 1901. évben, tehát a pénztár első évében 38269 korona segélyt osztott ki a pénztár a tagok közül, már 1902. vagyis a múlt évben a segélyezés összeg 141492 koronát tett ki. Még nagyobb a segélyezés mérve a folyó évben, a melyben már eddig, tehát 2 hónap alatt 13, 648 korona segély utalványoztatott. A pénztár leunállása óta 3203 esetben 223, 409 korona összeggel segélyezte tagjait. Ebből 267 esetben 66, 913 korona jut a haláleseti segélyezésekre. Ez az összeg maga megczafolja azt a téves állítást, hogy a gazdasági munkásokat baleset ritkán éri, mert hiszen a kiutalt segély mind baleset folytán vált eszedekessé.

— **Mindenki tudja,** hogy a Mauthner-féle impregnált takarmányrépamag a legnagyobb termetű adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzők és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és ára igen olcsók.

Felolós szerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.
Kiadó és lapulajdonos:
FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

Sve pošiljke se tiču zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime, **Margitai Jožefa** urednika vu Čakovec.

Izdateljstvo:

knjižara Fjischel Filipova, kam se predplate i obznane pošiljaju.

na hrvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znastveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 8 kor.
Na pol leta . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor.

Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovačke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«, i t. d.

Povanje lucerne ili turske detelje.

Lucerna je cvetučje i više ljet traje za krmo prikladno bilinstvo. Vu našoj domovini vre više kak sto ljet kaj je poznata, od onoga vremena nju po svih stranih preštímavaju, osobito vu Dolnoj zemlji, kajti osim toga, da sušu podnaša, svojim obilnim listjem takaj i tlo popravlja, koje tam vu gubljinu spuštjenim korenjem pobira rodjavnost vu se iz tla, koje doli bez svakoga hasna leži. Nadalje vnožinu nitrogana uzimlje iz zračnoga kruga njezino korenje gornju stran tla, koje onda tam ostane i njega popravlja.

Lucerna za oosta jako, vapneno i prhko zemlo ljubi, nego zato i rodjavno pesčnoj i ilovačnoj zemlji takaj raste. Glavno je to da tlo prhko bude, Tvrdilo ilovačno i kamenito pesčno tlo ne štima, ravno tak na nikaj dojde i čisto iznikne vu takvom tlu takaj, na kojem voda tak visoko stoji, da nju od lucerne korenje dostigne.

Tlo vu koju od lucerne seme posejamo, naj bude dobro gliboko izorano, da vu glubocinu povdano njezino korenje rodjavnost vu se povući moglo bude. Što se tiče prozračja, to je već ne tak važno, bolje ljubi toplešu suhu klinu.

Lucernu moramo sejati na jesen i na protletje takaj. Nego jesensko sejanje ne preporučujem, kajsi ona nije segurna. Nje-

zino izhajanje precisuša, ako pak nju kesnije sejamo, po takovim načinom još gungava dospije vu zemlju i lahko zmrzne. Zato najbolje je, ako na protulelje i to zgod na protulelje sejanje je najprikladneše.

Ako priješe bilinstvo doli vzeveno iz zemlje, onda na prije plitvo, kasnije pako gubljuje izorjemo. Na protulelje zemlju skrbljivo povlačimo i povalekamo, da tlo ne bude grudnato.

Pod lucernu po pravici nebi se smel friški štalni gnoj hasnuvati, kak ovo po vnožih mestah činju. Bolje je ako je pod prveše silje bilo dobro pognojeno. Kziti s friškim gnojem vnožno smetja dojde vu tlo, i po takvim načinom zemlja dračljiva postane. Zato je najbolje ako se k prvešemu bilju dobro pognoji.

Lucernu, ako je zemlja dobro priredjena, i ako je vre vreme za sejanje već naddošlo, pomešanim siljem jesu takaj navadni sejati i to iz toga zroka, da gingave lucernice njezino izhajanje vu raslju pripomazemo tim, da nju pomešano silje brani svojom sencom i bran od dračljivosti, na dalje pokedob nam je poznato da ljetio tak malo krme donša, zato naj nebudemo vu pomenjanju krme. Pri sejanju svigdar moremo najprije pomešano silje posejati za njim onda tak lucernu.

Za pomešano silje takovo moramo hasnuvati, koje na visoko i na rezprestanost

ne raste. Od zobi i ječmena silje se najbolje preporučuje.

Poljeg izkustva Čerhati profesora najbolje je lucernu bez svakoga drugoga pomešanoga silja samo sejati, kajti ova setva je segurna i već drugo ljet vnožno vse krme dobimo, kak spomežanim biljem. Naravski, da od dobro priredjene zemlje i od klime takaj vnožno visi.

Za posejati seme čisto dobro seme mora se hasnuvati, radi toga za posejati semena zbiranje moramo ov posel na dobroga gospodara naručiti, kajti staro seme se zlo kličti, ako njega fal kupimo više zgubimo na malti, kuliko dobivamo na brodu.

Dobro seme se po tim pozna, kad se na visoko klijje i ako je čisto bez grinte i ako nje farba njegova žuto lešča i nije pomejšana s drugim kakvim krivim semenjem.

Na rede sejanost najbolje preporučuju nego samo na takov način, ako sa semenom suvišno ne šparamo. Jeden red od drugoga 11— ili 14 centimetru dalečine. Semena na jednu mekotu 10— ili 15 kigr. je zadosia.

Lucerna vnožno ljet donša svoga prirodna tojest dugo vremena donša gospodaru krmu. Črez ljetio dan 3 ili 5 krat moguće je kositi. Ako lucernu na protulelje dobro povlačimo, hasna na friško spoznati bude-

Z A B A V A .

Oskrunitelj križa.

Kakovih deset minut hoda od sela, bilo je na jednom malom brežuljku postavljeno veliko razpelo, kak se to i pri nas — većinom na križanjih nahadja. Taj križ bil je iz drveta načinjen, a razpeti. Zveličitelj na njem bil je takaj iz drveta prilično dobro i liepo izrezan. Najstareši ljudi u selu se nisu kada je to slavodobitno drvo postavljeno i tko ga je dal postaviti. Medjutim je taj križ bil cilj mnogim proceshiam i bistričanci, koji su kroz selo prolazili nisu zahili toga maloga truda, pak su iz puta zišli na onaj poljski, samo da mogu okolo toga starinskoga križa, koj je već od svog postanka hiljade i hiljade pobožnih ljudi videl pod svoje noge hodočastiti. Položaj pako sela prama tomu križu bil je takav, da se je iz obloka, skoro svake kuće, taj križ videl. — Pod nogami svetoga zveličitelja bila je posuda pričvršćena, u kojoj je bila voda a većim dielom lieta, skoro uvijek, cvietje u toj posudi, koje je koja pobožna ruka iz poštuvanja svetog drveta tu položila, i jer je taj križ bil i na neki način miesto zagovora

okolice: to nije falilo, da se kad i kad nebi osobito lepe i umetne kitičice iz posude van lukati videle a darovatelji istih nisu bili samo domači seljani, već je i mnoga gospodična u tugi svoga srčca, iz daljnega kraja svoj dar tu pod noge zveličitelja položila u nadi, da će joj srčce razveseliti.

Ali jednog jutra poslie bure i nočne kiše, kad su je seljani probudili te po navadi k obloku stupili, da svojom molitvom križa tam na brežuljku pozdrave, nisu se malo začudili, kad križa svojimi očima nisu našli — križa je iz brežuljka nestalo! — No, to baš nije bilo nikakovo čudo, ako je takova kiša i vietar dapače bura, toga staroga u svojem temelju sprhjenoga, trudoga drvenoga križa nočas obala, — em bi se i novomu došlo to zadržati, česa sve je ove noći bilo. Ljudi su andu bili u podpunoj vjeri, da je njihov starodrevni križ postal žrtvom sinočnje bure i dežlja.

Nekoji seljani su išli van na lice mesta, da potanko dve razgledaju, kak je to bura haračila, drugi opet su išli k gospodinu plebanušu, da ga obavieste o tom, i on sam se je odmah odputil na lice mesta za da osobno vidi škodu.

Ali duboka zla volja je kod svih nastala, kad su došli na miesto gde je križ

stal i tu videli da tu bura nije škodu načinila, već da je križ porušen zločinačkom rukom jer su jasno videli, da je križno drvo pol cipelišu nad zemljom odpileno a obočve noge zveličitelja da su potrgane i dosta daleko u polje hitčene, nadalje bila su tu znamenja, iz kojih je bilo očito, da je zločinac imal nakanu cielu križ zajedno sa propetim Kristušom posve razlupati i razsieći, ali je u svojem zločinu moral biti po nekom zatečen ili mu se je samo začulo da netko od nekuda dohadja, pak je onda valjda pobeget.

Dakako, da se je odmah iztraživalo i izpitivalo sa svih stranah za zločincem, ali mu se trag nije moglo dojt. Sumja je ravniče padala na nekoje srove mladiče iz okolice, ali to nije bilo dosta za na odgovornost je pozvat, kod dokazah nitko nije imal proti nijednemu. I tako je i to govorkanje i sumnjevanje svremenom prestalo, a seljani su se dogovorili da budu medju sobom primose sabirati, dok saberu toliko, da budu mogli na istom miesto liepi kameniti križ podgnuti.

Nekoliko tjednih poslie tog crnog dogodjaja, moralo je petmladičah iz iztog sela u vojsku stupiti, jer je med Austrijom i Pruskom nastal rat — to je bilo godine

mo kajti s tom korenje vrazimo, koji potimoga mladike donasa za sobom.

Ako lucernu za zelenu krmu iliti mesto sena zeljimo imati onda lucernu vu takovim položaju nucajmo, kad ona cvesti se počimlje, nego ni po cvetenju, ar onda njezine belvi zadreveniju i listje iz žnje lahko doli pokaple.

Lucernu po rosnatoj jutri ili kesno popoldan spravljamo i obračajmo. Vu vuhkoj spodobu ne spravljamo nju vu kozlice, ar se lahko pokvari, da pače od gnjiloće se lahko i kozlica vužge.

Kaj se tiče od nje dobivanoga semena najbolje, kad je tri ljet stara i kad se drugo kosi.

Semenata lucerna se onda mora kositi kad je njenu mušičje črnkasto, i kadje seme vu njoj žutkaste farbe. Staru lucernu neostavljamo za seme kajti ono vre navadno je jako dračljivo.

Lucerna takaj vnojo neprijateljov ima. Medjutim je najpogibelnija tak zvana grinta. Ako se jako pojavi, celu lucernu uništi iliti zapravi. Zato dobro bi bilo, da bi svaki gospodar za šejanje seme vu Magyar Óvár ili pako vu Budapest poslal k državnomu gospodarstvenomu društvu na pregledanje ovo ga nebi koštalo nikaj, ovo za stran gospodarov badava včimaju.

Ako grinte pojav spazimo, najbolje je ako ono mesto pokosimo, dobro prekopamo slamu gori navozimo i ovo tam na onom mestu, gde je grinta vužgemo. Od drača takaj čuvajmo lucernu. Medju stvarni jesu miši, puži i nekoji kukci, koji menjšega vekšega kvara zokuju. Ako i nepriatelje ima lucerna, ipak se jako preporučuju, kajti ovo bilje ravno onda nam podeljuje zelenu krmu, kad još drugoga bilja nema na našoj zemlji, iliti pako onda, kad je već drugo minulo.

Verner Jenő
M. F.

Kaj je novoga?

Samoubojni vlastelin.

Vu Fiumi februara 23-ga Pran di Na-

tale vlastelin na svojim stanu je samoubojnik postal. Kuglja mu je kroz desnih sluhah preko išla i taki mu smrt zavdala. Činenje zrok je nepoznati.

Kradljiví nadnotarijáš.

Iz Királyhelmece piše pismovnik, da Nagy Barna prošastnoga ljeta zebrani varasčki nadnotariuš nekam je izniknul iz varaša Istraga je podignjena, po kojoj je na videlo došlo, da nadnotariuš koj je nekuliko danov prekoredno trošil, on dan prije kak bi bil nakalni oditi, sam je ostal vu svojem uredu, zatim pako se na kolodvor odvozil, odkud je svojoj tuvarušici 20 korun penez dimo poslal i po tim je odputoval. Vu varasčkoj pčevznici do sada jesu do 800 korun pomenkanosti konstairali.

Milliunska lundacija - s desetimi korunami.

Neizmorno ljubil je svoju tuvarušicu jeden vernoga srđca purgar vu. Pist obelne Českoj zemlji. Kruto veliku žalost zavdala mu je smrt, kad je iz glibokoga srđca ljubeču njegovu tuvarušicu od njega razlučila. Plakal se za nju, dal je nju dostojno pokopati, zatim pako od toga si preišljaval, na kakov način bi mogućen bil izekovečiti svoje tuvarušice spomenek. Po dugim preišljavanju odlučil se da milliunsku fundaciju včini na spomenek svoje tuvarušice. Sve je bilo, kaj bi moguće bilo takovu fundaciju mogućno včiniti, samo jedno je faliło, najvre najglavnija stvar, koje med milliunske fundacije spada, ni ga bilo najvre milliuna. Nego imal je ipak deset korun. Prefrigani pemak znade si zato pomoći. I to korun odnese vu jednu šparkassu s tim načinom, da nek ove penze šparkassa hasnuje tak dug, doklam od interesov intereša do dva milliuna korun se ne podigneju. Zatim pako njegove mile tuvarušice na smrtojni dan razdeliju med siromake, i to nov. 9-ga ob 11-oj vuri prije poldan. »Narodni Listi« zvane novine sad se spominaju od te dušne lundacije kojih urednik zračunal je, da Pliši i Baudnice siromaki s velikom trpljivostju čekali moraju doklam ovo

vreme naddojde. Ovo segurno vreme najvre 2259 ljeta novembra 9-ga bude došlo. Nego od toga šuti kronika, da želi je prijeta šparkassa ovu fundaciju, ili ne?

Betežljivi muž.

Khamula György iz Zolyoma težak, slab, gingavi, spoterit človek, obraza spindlavoga prepredenoga, i drugac takaj i grg doga. Sreča je po nekakovim načinom skupa donesla iz Brod Marianom jednom visokoga tela šlovačkom pucom, koju si je potlam i za ženu vzal. Zakonski njihov stališ, je bil srečen ako prem je žena dvoje [delec donesla k hiži. Mir njimi medtemoga je ni dugo trpel. Zmešavini je po imenu Suleg Matild zrok nastal, koj za četiri korune mesecne ležacke službe hižni gospon postal pri Khamula Juraju hiži. Ovaj Suleg je čisto suprotiven bil mužu, bil je visoki debeloga šinjaka, oduren i pohlepen.

— Nego pripetilo se je — rekël je Khamula Juraj pred selmečbanjainškim krajevškim sudu — svršilo se je, čemu šam se bil nadjal. Žene srđce se odvrgnulo od mene, ako prem sam takov bil prama tiđoj kak jedno janje, Mate pako grobjanski svadljiv, i naglih rukah bil je. Jedno vreme klečeć plačuci prosil jesem obođvojiću, da nek negrešiju proti Bogu. Sve je badava bilo: Tak se jesu objinjavali i kušavali, da je grdo bilo gledati. Ja sem gustokrat doma doma ostal, da barem dočtas . . .

Jedenkrat jedne noći, kada je već vu hiži kmica bila, opet čujem šepetanje. . . . Obračat se jesem vu postelji, kašlal s rukami pokal da tak uje pazljivo činim, da budan jesem. Nisu poslušali na me. Da pače žena je k meni došla i rekla, da ako nebude miroven, da mi plusku dade.

I tim nazad odide. Duže ni sam mogućen bil Irpeti, zgrabim jednu sekiru i med nje hitim. Mateja glava se na dvoje razkoli.

Khamula Juraja je sud slobodnoga puštil i taki nazad dal onu sekiru s kojom je ubojstvo včinił, na kojoj još onda krvave kaple bilo videi.

1866 — te su ova peiorica sva došla k regimentu, koj je stal u ognju pri Königgrätzu. Četvorica od njih su toj krvavoj bitki ostali posve neozledjeni, a p-tomu izmed njih je pruska kartätsa razmrskala obodve noge.

U tom strašnom položaju i neizmernih bolih je ranjenik prosil, da mu dopelaju jednog vojničkog svećenika, a k tomu je uvičve prisutnosti liečnika i dvujih poslužniakah, u špitalu, kam je bil dopremljen opeotovano zdihaval i jadikoval: »Oh ja sam to zaslužil i još mogo gorje, odprosti i smiluj mi se ti veliki i pravedan Bože!« — Ovo je liečnik i ona dva poslužnika pismeno svojim podpisom potvrdil, a pismo predal poslie nadošlomu svećeniku.

Kad je svećenik došel, povedal mu je umirajuči ranjenik svoje i svojega rodnoga mesta ime pak ga je zamolil, da si obodvoje zapiše, za da nezaboravi. Poslie toga mu se skrušeno izpoviedi te valuje da u svojoj domovini jedne kiševite noći, križno drvo vani na polju podpilil i porušil, na to, dok mu se prilika bude pružala, je dugo vremena čekal, dok mu se je onda one deždjevne noći izbilja pružala i on dielo izvel. K tomu zločinu je dodal još toga, da onda, kad je križ porušen ležal, je on raz-

p-tomu Kristušu sekiram obodve noge oćskel i baš je hotel diše. Kristušu i cieły drvo zasieci i umišti, kad mu u blizini nećji pos zalaje. Pošto je iz toga sudil, da je netko u blizini te bi ga mogel prepoznati ili dapače i prijeti, je onda na to pobegel.

Na pitanje svećenikovo kaj je dalo povoda, da je na toliko taj križ, koj mu nikaj nije bil na putu, zamrzil, je odgovoril da ga jedino to srđilo, što su ljudi do tog križa puno držali i dapače k njemu hodočastili, a poglavito je tim hotel svoga sela di-vojkam, koje su tog križa više krat nakinile i oviencale, veselje pokvariti. On je ono vreme bil razkahašem surov dečka, bez Boga bez viere, koj do križa nije više držal, nego do drugoga navadnoga drvenoga stuaa pak je onda vu svojoj zabludi taj zločin počinil. On stupa pak je onda u svojoj zabludi taj zločin počinil. On se sada moli Bogu da mu milostivo odprosti, a svoj sadanji položaj i muke i boli će dragovoljno podnašati, jer je on to sve u podpunoj mierni zaslužil, samo da mu Bog odprosti, i on želi još k tomu i materialno cieły kvar nadomestiti.

Poslie svećenikovoga nagovaranja na gjejernost i stalnost ufanjem u pravednoga i milosrdnoga Boga, odredi ranjeni još to,

da bi neka svećenik u njegovu domovinu pisal te bi neka mu roditelje u njegovu ime zaprosil, da iz njemu pripadajućega diela obiteljskog imetka, neka dadu na isto miesto postaviti križno drvo sa razpetim zvočiteljom, da se time dielomično barem obduži i svoj počinjeni zločin izbrise. Tako neka svećenik njegovim roditeljem piše — i ovo da je prava i izkrena želja i molba njihovoga umirajućega sina. Nadalje pako svećenik pisati izvoli o njegovom ovde nevoljnomo i mukotrpnomo stanju te neka se onde javno svim dade na znanje, a najpače mladeži, kakova je božja kaštiga za onaj zločin ovde dostignula, pak onda kōnačno, da on prosli ondešnju obcinu za odprōšćenje te im se kakti skrušeni pokornik preporuča, da za njega jedno čisto izmoliti izvole.

Vojnički svećenik mu med batrivanjem obeća, da će sve njegove ovde sad izražene želje njegovoj fari i občini saviesno na znanje dal a ranjeni je još one večeri požaluvanjem skrušeni dušu predal u ruke vekivečnoga pravednoga Sudca.

I kak je želel tak se je dogodilo sada stoji na onom brezuljku novi visoki kame-niti križ, kojeg su roditelji pokojnog skrušenog griesnika, pomoću nekojih občinarah

Kola vu potoku.

Liptoszentmikloski tri državni logari, Ambro Lajos, Vörös Janos, i Beséda Janos od znežnih zapuhov nakanili se jesu vugnoti, vu Felső Revuca občinu hoteli su iti. Na putu nje dostigne jeden iz Felsőrevuca foringaš koj nje na svoja kola vzeme. Kad su s vodom nadutoga Ravuca poloka vuzek most bili došli, jeden konj se iz nenada poškliznu i kola vu gliboki potok sa jesu zvrnula. Beséda Janos je na sreću vu onim istim hipu doli skočil iz kol, doklam niegove dva pajdaše s furingašom, koli i konji je voda sobum odnesla. Vörös Janos s velikom trudom boreći se svojom na jezero korakov daleko je doplival na breg nego Ambro Lajos i foringaš se taki jesu vtopili. Oslobođeni Beséda javi taki selčanom nesreću, koji su još on dan na večer otišli na lice mesto, gde su omedlenoga vu snegu zamotanoga na pol mrtvoga Vörös Janosa našli, ne daleko od njega zabačena kola s pozadušenimi konji skupa našli jesu Ambroja i foringaša tela još drugi dan nisu mogli najti. Vörös Janosa su vendar prebudili na življenje, nego sad težko betežan lži. Za Ambroja sad vdovica i pet drobnih decah za foringaša pako vdovica i troje male dece se plačuju i tuguju.

Spikani redar.

Jobagy Janos redara, kad je ove dane po noći proti domu išel, na Hungarija zvanom putu ga više nepoznatih ljudih bilo napala, i prije neg bi se mogel on braniti, dvakrat su njega vu hrbet vpičili. Nesrećen človek s krvjom oblejani, zrušil se skupa. Tak su ga našli noćni redari, koji su njemu njegove rane zvezali i vu Rokuš špital odpeljali. Življenje mu je na pogibelji, ar mu je jeden prebodak preko njegovih plućah išel. Redarstvo je podiglo iztragu. Pri času su siromaškomu redaru ovo iz nazloba učinili.

Šumski ogenj.

Ove dane veliki ogenj je haračil vu Viharhegyu. Po priliki do tri mekote šume

koji su takodjer hoteli k tomu dobrovoljno dopriesti. onde podignuli.

Iz ovoga se vidi, da je predobri gospodin Bog takodjer osvetitelj zlih dieľah, koj samo dobro naplaćuje a zlo strogo, već na ovom svijetu kaštiguje.

Mnogi oskrvnitclji križa su ovu dogodvštinu, koja nespada med bajke, već je čista istina, neka vzemu k srdcu.

Čast svetomu Križu!

Cesarске rieči.

Kapelan Künzer iz Aussiga u Českoj je u Beču, prigodom svećeničkog sastanka pripoviedal, da je u vrieme, kad je cesar po Českoj putoval, si izprosil kod cesara audientiu. On je tom prilikom izviestil cesara o strašnom progonstvu, koje u onih krajevih sveta naša cirква podnašati mora. Cesar je na to odgovoril:

»U istinu je strašno, kako se naša cirква od svih stranah proganja, ali što ćemo moramo se boriti proti napadačem.»

Zatim je cesar istomu gospodinu kapelanu doznačil šestdeset hiljada krunah za gradnju cirkve u Krammel — Oberseilitzu.

Em. Kollay

e na nikaj spravil ogenj. Vatrogascom se ima zahvaliti da se još vekša nesreća nije pripetila.

Kradljivostl.

Zadravec Janos Martonhalmi stanovnika još januara meseca jednoga dana vkrali jesu njegove sani. — Morandini Balinta pako na Iskolah-gyi gruntu 4 kom. oblokov nepoznani ljudi jesu odnesli.

Izručene zahvalnostl.

Vdovica Dr. Krašovecz Ignaca gospođa blago izvolila je čakovečke preparandije mladežih podporne peneznice 20 korun poslati radi pokojnoga njezinoga suprnega na sprevodu podljitu čast. Nek prime veleštovana gospa pred svetom takaj od strani mladežih najtopliju zahvalnost. — Čakovečke šparkasse društvo mestnog ženskoga spola društvo vu ime na dobru svrhu obrnjenu podporu 120 korun bilo je čestito podeljiti. Rečeno društvo i zajedno ovoga društva ravnateljstvo za ov opetuvani velikodušan prikaz najsrdačnostu zahvalnost. U Čakovcu 1903. februara 25-ga Probst Ferenc gospa kak prezeš. — Čakovečka zvana šparkassa bila je takodjer tak plemenitoga srđca, da je izraelskoga ženskoga spola društvo 120 korun odućila, za koje dobročinstvo dragovoljnu zahvalnost očituje Vollač Paulina kakti društva predsjednik. — Na dalje ista ova čakovečka šparkassa podelila je vu ime potpore 100 korun čakovečkoga društva vatrogascom kak takaj ovoga društva mužike voditeljom 80 korun od obodve stranih najtopliju zahvalnost za ovaj lepi prikaz izručuju Morandini Balint i Nuzsy Matyas.

Ministerialska nagrada.

Gospodin minister poljodelstva Nagy Janosu pri čakovečkoj grofovskoj gospođiji oštorošu za njegovu vernost i pošteno opnašanje bil je milostiven 100 korun nagrade i čestitu svedočbu podeljiti. Ova nagrada je 1. meseca 2-ga dana prije poldan ob 11-oj vuri vu čakovečkoj varaskoj hiži svečanostjum bila podata vernomu sluga Na ovu paradu došlo je na varaska hiže vno go ljudstva iz Čakovca i iz okolice. Gsp. Kolbenschlag Bela varmegyinski veliki sudec pozdravil je nazočne i zaprosil gosp. Margitai Jožefa, kakti od velikoga župana isposlanoga njegovoga namestnika da Nagy Janosu prek da 100 korun penez Margitai Jožef vu svojem govoru je dr. Daranyi Ignacu ministru poljodelstva zahvalil, da toliko alduje i skrbi se za dobrobitje poljodelavcov. Sto korun nagradu i lepu vu ranu detu diplomu preda vu ime velikoga župana Nagy Janosu, komu želi, da bi ga gospodin Bog još vno go letah obrđzal vu zdravju na hasen gospođije grofovske. Nazočni su gospodina dr. Daranyi Ignaca ministra brzojavno pozdravili i zahvalili njegov lepi prikaz.

Vu mirovnl.

Dr. Rozsary Mor katoribski kotarski i željeznički vračitelj, koj je kroz 28 let kotaribski i kotarski vračitelj bil, radi njegove, starosti zahvalil se je na službi. Vu mirovinu stupijski doktor više od petdeset let je zvršaval ovu službu, skojom si je plemenite zasluęe, zaufanosti i prijateljstva prisrčbel, osim toga bil je i jako gostoljubiv,

za ova ga svaki ljubil i preštimal. Vu Medjimurju je jako preštimala osoba. Mi iz srđca želimo, da dobro zasluženu mirovinu kak vu telovnoj, tak i vu duševnoj jakosti nek si još dugo ljet vuživa.

Prodavanje vnske loze.

Europske korenite vnske loze, kak takaj i plemenite šibe, za najfalsu cenu jako lepe korenite bez tuće i druge falinge proste četerdeset i četirt felih vinskih lozah. Dve ljet starih korenitih lozah jedno sto dvadeset jezer. Jedno ljet starih šest sto jezer. Gladkih petsto jezer, vu zeleno v cepljenih. Vu drveno vcepljenih osem sto jezer. Preiskurentu iliti cenu svakomu baddava pošlje iz Ermelléka lozah cepilnjaka, zadnja pošta Székelyhid.

Za segurneše ravnauje ovakov naslov ima. Ermelléki Elő Szőlőoltvány Telep. Nagy Kagya u. p. Székelyhid.

Samoubojni starac.

Dombauer Jožef sedemdeset i tri ljet tar cipeljar vu Budapeštu od jedne hiže iz druge kati gde bil je stanuvaj je doli skdčil. Nesrećnoga človeka s zevsemi kotrigi potrtoga odnesli jesu vu Rokuš špital, gde je takaj i vumerl.

Jedne gazdarice grehota.

Iz Debrecina pišeju Nanašsy Gyula bivši veliki sudec pred nekulikimi ljetmiese vu mirovinu iliti penziju nastanil. Tak zvanno mesto Keresztes občinu si je zebrał za mesto kam je i svoju starinsku Varjaš Katalin gazdaricu takaj vzal sobom. Pred jednim mesecom prije toga počne veliki sudec beteguvati, nego njegov hižni vračitelj betega njegovoga nije ravno pogibeljnega previdel. Nego poslje za pet danih na jednokrat takovo zlo mu bilo dospelo da je doktor njegovomu bratu Nanašsyju, koj je gospodarstveni činovnik pisal, da ako želji brata svojega vu življenju još videti, neg se požuri Drugidan vu jutro veliki sudec izbilja vumre. Kad je doktor mrtveca bil previzteral, spazi na telu pojavlenja od otrovnosti Vu onom hipu javi kraljevskom sudu. Od kraljevskoga suda poslaniki dođu takedjer i pokojnika brat. Kod paranja bilo se videlo da Nanašsy iz otrovom bil je otrovľeni. Kad su njegovoga stana bili preiskali samo sve skup do dve sto petdeset korun gotovih penez našli jesu. Ovi drugih pako ni imalo Sumlja je na Varjaš Katalinu spala, koja po dugim ratanjem je ipak valuvajala, da je staroga gospodina ona umištala, zato da bi njegovo blago posvojiti mogla. Jedna od dvadeset jezer korun od šparkasse knjigu od osemuajst jezer korun vu papirah vrednost i jezero osem sto korun gotovih penez zakopala je na vrtu, koje i tam takajše i iqili jesu našli. Ovu ubojnu ženu taki bil prijeli jesu i vu debrecinsku vuzu odpeljali.

Odgovorni urednik:

MARGITAI JOZSEF.

1 m.-mázsa.	1 m.-cent	kor fill.
Buza	Pšenica	14 00 —
Zab	Zob	11 00 —
Rozs	Hzs	11 00 —
Kukoricza új	Kuruzza nova	12 50 —
» » ó	» » stara	12 80 —
Árpa	Ječmen	10 50 —
Féher bab új	Gráh bel	18 00 —
Sarga » »	» zuli	15 00 —
Vegyes » »	» zmešan	14 80 —
Lenmag	Len	20 00 —
Bükköny	Gráhorka	11 00 —

Házeldás.

Csáktornyan a Zalaújvári-utczában (lovassági laktanya mellett) levő ház, mely áll: 1 üzlethelyiség (jelenleg pékműhely) és 3 szobából, továbbá 2 hold kert, istálló, pajta stb. hozzátartozók f. évi május hó 1-ére juttányosan eladó, esetleg bérbé vehető.

Bővebbet a tulajdonosnál

DEUTSCH EDÉNÉL

Pálovecz. 895 I—1

Magyar Remekírók.

A magyar irodalom főművei. Megjelenik, félévenkinti 5 kötetes sorozatokban, összesen 55 kötetben ára 220 korona.

Megrendelhető:

Fischel Fülöp (Strausz Sándor)

könyvkereskedésben

Csáktornyan.

**A Richter-fele
Liniment. Caps. comp.**

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszor, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésalkalmaztatik **lészvényed, csúznál és meghülesknél.**

Intés. Silányabb utanzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyeny és csakis eredeti üvegeket dobozokhona „Horgony” védjegyvel és a „Richter” czegjegyzessel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főnkár: **Török József** gyógyszeresznél **Budapesten.**

Richter F. Ad. és Tarsa,
csekk és kir. adóval szallitók
Rudolstadt.

791 24—30

I. Árverési hirdetmény.

A csáktornyai kir. bíróság mint tkvi hatóság köztrre teszi, hogy dr. Kemény Fülöp ügyvéd perlaki lakos mint Bednyáts István hagyatoka (képviselve Bednyáts Károly örökös által) részére a csáktornyai kir. járásbírószág által kirendelt ügygondnoknak Gultmann József alsólendvai lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyeben a kerelem következtében kiregítési árveres 57 K. 60 l. löke, 26 kor. 80 fill. hátralekos perbeli 10 kor. 40 f. végrehajtás kerelmi 32 kor. 34 f. loganatosítási 11 kor. 25 l. folytatólagos végrehajtási 17 k. 20 l. első árverési kerelmi 17 kor. 20 l. jelenlegi és meg felmerölendő költségek kiregítése végett a végrehajt. törv. 144 és 156. §-a értelmében elrendeltetven a nagykanizsai kir. törvénysek és a csáktornyai kir. járásbírószág területén levő a drávavárhelyi 1815 tk. 151 hrsz. 686 □ öl területű belsőségnek és 2. házszám alatti háznak végrehajtást szenvedett illető 3/4 része 1328 kor. 50 f. becsárban — tovább a drávavárhelyi 415 tk. 919/a hrsz. a szántó föld (Dolts) zaverjtében 756 □ öl területű 104 kor. becsárban, a 764 tk. 921/b hrsz. 644 □ öl területű szántó föld zaverjtében 100 kor. becsárban a végreh. törv. 156 §-a értelmében egészben — és a

2 sz. tkjvben felvett legelő és erdőilletménynek végrehajtást szenvedett illető 1/4 része 105 kor. becsárban

1903. évi április hó 1. napján délelött 10 órákor.

a drávavárhelyi községhezánál dr. Kemény Fülöp ügyvéd vagy helyettesének közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Megjegyeztek, hogy ezen árveréssel a drávavárhelyi 1815 tkv. 151 hrsz ingatlan C. 2. 5, 17 sz. a. a 415 tkv. C. 2. 3 sor. — a 764 tkv. C. 2. 3 sor. özv. Beil Károlyné szül. Schneider Erzsébet javára bekebelezett szolgalmijog ezen árveréssel nem érintetik, a mennyiben pedig ezen ingatlanok a szolgalmijog fentartásával és pedig 1815 tk. 151 hrsz. ingatlan 1800 kor. a 415 tkv. 919/9 hrsz. 150 kor. a 764 tk. 921/b hrsz. 150 koronáért el nem adatnának — az árverés joghatálytalanná válik — és a fenti ingatlanok a szolgalmijog fentartása nélkül azonnal újabban eladatni fognak.

Kiküldési ár a fentebb kitélt becsár.

Az árverezni szándékozók tartoznak a becsár 10-%át készpénzben, vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni és pedig 132 kor. 85 f. 10 kor. 40 f. 10 kor. 10 kor. 50 f.

Csáktornya, 1903. jan. 22. 893

Katóságilag engedélyezett Végeldás!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy üzletem teljes felhagyása miatt az összes rak-táron levő árukat u. m. női- és férfi divatkelmét és divatczikkéket, vászonárut, parchetot, mosókel-mét, szőnyeget, gyapju és selyemkendőket, nap-és esőernyőket, női- és férfi fehérműket **f. é. április 15-ig** készpénzfizetés mellett a bevásárlási áron alul minden elfogadható árért eladom.

Kivaló tisztelettel

MAYER S.

860 8—

Goldberger Károly

kárpitos és diszitó üzlete Warazsdon.

Van szerencsém ezennel a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Warazsdon egy

kárpitos és diszitó

üzletet nyitottam.

E szakbani teljes képzettségem és sok évi tapasztalataim abba a kellemes helyzetbe juttatnak, hogy t. rendelőimet teljesen kielégíthessem.

Mindenemű kárpitos és diszitási munkálatokat pontosan, izléstelen és jutányosan készítek. Szives megrendeléseit kérve maradtam kíváló tisztelettel

Goldberger Károly

kárpitos és diszitó Warazsdon.

896 1—3

Hirdetések

felvétetnek lapunk kiadói hivatalában.

• Szőlőugasi utiessük
minden ház mellé és házi kertjeinkben.

Itt azonban nem minden szőlőajkalmos, (ár mind szőlőtermesztés, mert a földterület hátrahagyott, ezért sokan nem értek el erre menyit eddig. Hölügassnak alkalmi munkát, azok óven esztendőhöz az egész szőlőterülettel a legkisebb gondoskodással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kertészeknek stb. a legreményesebb helyet is foglalja az országgyűlés, mert minden évben terem.

A fajok ismeretesebbre való átközésére és érvényesítésére katalógus hátrahagyott ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja.

Érmeleki első szőlőoltványtelep Nagy-Kágya, n. p. Székelyhíd.

819 15-20

112 tkv. 1903.

I. Árverési hirdetmény.

A csáktornyai kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Zakál Henrik ügyvéd által képviselt Szabolczi Francziska végrehajtható, Novák Mária, özv. Mikáczi Imréné és Mikáczi Mihály végrehajtást szenvedett csáktornyai Zrínyi külvárosi lakosok elleni végrehajtási ügyében a kérelemmel egyetemben a kielégítési árvesés 100 korona tőke annak 1902. évi július hó 3-ig hátralékos 3 kor. innen pedig a kielégítésszámítandó 8% kamatai 50 kor. 80 l. addigi, 16 kor. jelenlegi és még felmerülő költségek kielégítése végett a végreh. törv. 144. és 146 §-a értelmében továbbá a csatlakozottak kimondott Csáktornyai-vidéki takarékpénztárnak 88 kor. tőke s járuléka, Kálcsesz Istvánnak 73 k 50 fill. és járuléka, dr. Zakál Lajosnak 47 kor. 34 fill. tőke s járuléka és a csáktornyai takarékpénztár 133 kor. 64 fill. és járuléka kielégítése végett elrendelhető, a nagykanizsai kir. törvénz a csáktornyai kir. járásbírósa területén levő:

I. A csáktornyai 725 tk. 608 hrsz. 1120 □ öl területű szántóföld 269 kor. kikiáltási árban, a mennyiben az a. 6861/902 tk. sz. árverési hirdetmény folytán ezen ingatlanból Mikáczi Mihályt illető 1/3 része.

1903. évi márczius hó 14-én el nem adatnak a végrehajt. törv. 156 §-a értelmében egészben — különben pedig Mikáczi Mihályt szül. Gonesácz Annát és Mikáczi Imréné szül. Novák Mariát illető 2/3

része. 2. A csáktornyai 1099 tk. 941 hrsz. 1 hold 898 □ öl területű rétől. Mikáczi Mihályt illető 2/3 része 127 kor. 50 fillér kikiáltási árban

3. sz. V. hegykerületi 290 tkv. 543 hrsz. 2 hold 540 □ öl területű erdő 328 kor. kikiáltási árban a végreh. törv. 156 §-a értelmében egészben és pedig az 1. és 2. sorsz. a. ingatlan

1903. évi márczius hó 27-én délelőtt 10 órakor a csáktornyai kir. bíróság telekkönyvi osztályánál — a, a 3. folyósz. alatti ingatlan pedig

ugyanaznap délután 3 órakor.

az V. hegykerületi községhezánál Zakál Henrik ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen eladni fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitelt becsl. Árverezni szándékozók tartoznak a becsl. 10%-át készpénzben vagy óvadék-képes papirban a kiküldött kezéhez letenni és pedig 26 kor. 90 fill. 12 kor. 75 fillér, 32 kor. 80 f.

Kir. bíróság mint tkvi hatóság.

Csáktornya, 1903. jan. 12

892

Tüzifa eladás.

Jó minőségű, szép száraz bükkfát szállít — a csömödéri állomáshoz 100 mm. berakva — 94 K.-ért

Schwarz Mór

Kebele.

u. p. Dobronak.

894 1-3

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

könyvnyomdája

Csáktornyan

a legújabb gyorsajtókkal és díszes új betűkkel van felszerelve.

Elvállal minden néven nevezendő

könyvnyomdai munkákat,

u. m. névjegyek, levélfejek, meghívók, eljegyzési-, esketési- és gyászjelentéseket, — számlák,

körlevelek, hivatalos- és magánnyomtatványokat, röpiratokat, műveket stb. stb.

bármely nyelven és kivitelben

a legjutányosabb árak mellett.

